

AGRUPACIÓ DE BALLS POPULARS
Vilanova i la Geltrú

Festa Major

2024

75 Aniversari del Ball de Nans

Enguany celebrarem el 75 aniversari de la recuperació del Ball de Nans de Vilanova, també anomenats capgrossos o més popularment "cabeçuts".

El 1948, fruit de la subscripció popular per la recuperació dels Gegants de Vilanova, esdevinguda l'any anterior i impulsada pel Foment Vilanoví, va quedar un sobrant de diners, i en aquell moment es va decidir invertir-los en la recuperació d'un entremès també desaparegut durant la guerra civil: **els Nans**.

Amb aquells diners sobrants fou possible la construcció dels nans actuals que s'estrenaren durant la Festa Major, el 5 d'agost de 1949. Alguns d'aquests nans amb modificacions i arranjaments posteriors encara surten actualment. En la seva reaparició, en no tenir coreografia pròpia, adoptaren la del ball de nans d'Olot.

Aquests capgrossos van sortir regularment fins l'any 1962 en què el seu estat precari per la falta de cura i manteniment va aconsellar guardar-los en un magatzem municipal on s'hi van estar fins l'any 1981 en què la Comissió Municipal de Cultura Popular va decidir restaurar-los i cedir-los a la Societat Recreativa l'Acord per que els recuperés i els tragués al carrer, així doncs, des d'aleshores els Nans tenen una música pròpia composta pel Miquel Gonzàlez, component dels "Grallers de l'Acord" de Vilanova i la Geltrú i una nova coreografia que va ser obra de la vilanovina Maite Belascoain. També aquest any 1981, es reposaren alguns dels nans nous amb la imatge dels de 1949, després s'han afegit dues parelles mes, tornant així a tenir el conjunt complert.

Els seus portadors es van afegir com a colla a l'Agrupació de Balls Populars el 1989.

Són 16 nans que compten cadascun d'ells amb el vestuari propi dels personatges que representen, sempre fent parella. Són els següents: "**Els Nens**", "**El Manyo i la Gitana**", "**els Catalans**", "**L'Indià i la Cubana**" **El Gepeto i la Mary Poppins**, **el Botiguer i la Remei**" i finalment "**els Tothosap**" la darrera parella afegida al ball l'any 2001 i que va ser una donació de la publicació local: "Diari de Vilanova", dirigits tots ells pels dos "**Macers**" o capitans que dirigeixen el ball tot i acompanyats per un grup de grallers.

Aquest any, per commemorar aquesta efemèride, hem preparat una cercavila conjunta amb els **Balls de Panderos** que també celebren els seu 40 anys d'existència, hi participaran: els Nanos Vells de Tarragona, els Nans de Manresa, els Nans de Tàrrrega, els Nans de Torredembarra, els capgrossos "Capis" de Ribes i naturalment els Nans de Vilanova i la Geltrú.

Us hi esperem a tots, 75 anys s'ho mereixen!

Estrena del Ball de Nans, 1949.

El so de les gralles...

Festa Major és sinònim d'estiu, música, cultura i folklore, sentir el so de les gralles o l'olor a pólvora ens transporta a la infantesa, recordem els anys que hem estat ballant o gaudint de les cercaviles o, per persones més joves que actualment ballen, ens recorda a cansament i alhora, ganes de tornar-hi.

L'entitat no s'atura i el seu moment de màxima intensitat, és durant els mesos de juliol i agost, amb els preparatius de festa major, actes interns abans dels dies més intensos d'agost quan celebrem la diada de la nostra ciutat.

Aquest any, celebrem el **75è aniversari del Ball de Nans i el 40è aniversari del Ball de Panderos**, amb una plantada de Nans als Jardins de la Casa Museu Can Papiol i una cercavila posterior que acabarà amb una botifarrada popular a la Plaça Sant Antoni.

Prèviament a aquests actes l'entitat, per a les persones associades, ha organitzat un tast de cerveses artesanes, un concert de gralles amb tast de **"la balladora"**, la cervesa de la Festa Major.

El dia 31 de juliol comencem els actes principals de la Festa Major, amb l'assaig general dels balls i entremesos a la plaça de les Neus i a partir d'aquest dia serà un no parar de cercaviles, trobades, riures, cansament, esgotament però també d'alegries, retrobaments, cohesió i agrupament.

Les persones balladores de l'entitat han estat mesos preparant-se per aquests actes centrals de la Festa Major i mereixen un reconeixement per la seva constància i dedicació, evidentment sense elles no existiria la nostra entitat, ni tampoc si no hi fossin les persones sòcies que donen suport durant l'any o col·laboren de manera altruista dins l'entitat. Totes són importants, cada una té el seu lloc i el seu rol. Des de la junta els donem profund reconeixement a totes elles.

Ja només ens queda desitjar a totes les persones balladores que gaudiu al màxim, balleu, salteu, piqueu, cremeu pólvora i feu gaudir a la ciutat de Vilanova i la Geltrú tant com ho gaudiu vosaltres. La festa major és vostra.

Moltes gràcies a totes les persones associades de l'entitat, sense vosaltres res no seria possible.

Molt bona Festa Major!!!!!!

Festa Major de La Geltrú, 1989.

Ball de Nans, plaça de la Vila.

75è Aniversari del Ball de Nans

Els nans, els nostres estimats "cabeçuts" han fet 75 anys! i per celebrar-ho hem convidat a altres nans per que facin festa amb nosaltres, ens trobarem el dia 1 d'Agost, a tocar de la Festa Major, farem una cercavila i una ballada, ah! i no us ho perdeu! els antics membres de la societat l'Acord ballaran i farem un homenatge al senyor Isidre Roset Montaner, que va estrenar els nans el 1949! aquí us ho expliquem:

Nanos Vells de Tarragona

Son un conjunt de 13 peces que representen la societat tarragonina del SXIX, daten de 1865, els que veurem son rèpliques exactes fetes el 1990, caricatures de veïns reals de Tarragona. El Capità, els Arlequins, Els Negrets, els Andalusos, Els Pagesos, Els Metges i Els Marquesos, mai no ballen però estem segurs que us agradaran.

Nans de Manresa

Son 3 parelles de nans d'estètica setcentista, l'any 2002 van ser substituïts per unes rèpliques de fibra de vidre després de 150 anys de la primera parella.

Nans de Tàrrrega

L'any 2008, l'Associació Guixanet engegà un projecte adreçat a la creació de quatre nans inspirats en personatges populars targarins, El Guantxo, en Guixanet, la Rosalía i el Pio.

Els Capis de Ribes

Els originals "Caps i Cossos van ser construïts per la casa "El Ingenio" de Barcelona per a la Festa Major de Sant Pau del 1972, estaven construïts en un primer moment en cartró pedra, el cos era molt petit i pesant i portar-los era molt incòmode fins al punt de deixar de sortir en algunes cercaviles, llavors es va decidir fer rèpliques, fent una estructura del cos totalment nova, mes àmplia, lleugera i de fibra de vidre.

Els "Capis" de Ribes, així coneguts popularment, son 6 caps anomenats: l'Avi Pau, l'Oliver l'Stan Laurel, el Bigotis, el Duc i el Nassut.

Formen part del grup Capis i Cabeçuts de Ribes.

Nans de Torredembarra

La primera referència de nans a Torredembarra data del 1919. L'any 1930 l'Ajuntament adquireix nans propis als tallers "El Ingenio" de Barcelona, amb els noms de: el Groutxo, el Vell, el Català, el Turc, la Guapa i el Dimoni. Per la festa de Sant Joan de l'any 1995, el Ball de Nans, ja dins l'Agrupació de Balls Populars de Torredembarra, van estrenar el vestuari que llueixen avui en dia. Actualment els nans tenen dues melodies pròpies, una de les quals és per ballar en dues parelles i l'altra, estrenada l'any 1996, hi poden ballar tots sis nans.

El Ball de Nans de Vilanova i la Geltrú la Societat l'Acord

El 1949 el Foment Vilanoví gràcies a un romanent de diners de l'estrena del gegants decideix posar al carrer uns nous nans, que van sortir fins al 1962, mes tard el 1981 de la mà de la societat l'Acord es tornen a recuperar els Nans, i el 1989 passen a formar part de l'Agrupació de Balls Populars, actualment son 16 nans, 8 parelles que responen als següents noms: els Macers, el Pescador i la Remendadora, els Cubanos, els Nens, els Catalans, el Manyo i la Gitana, el Gepeto i la Mary Poppins, el Botiguer i la Remei i els Tothosap.

Nanos Vells de Tarragona

Nans de Manresa

Nans de Tàrrrega

Els Capis de Ribes

Nans de Torredembarra

Nans de Vilanova i la Geltrú Societat l'Acord

Els Nens

Els Macers

Els Cubanos

El Pescador i la Remendadora

El Botiguer i la Remei

El Geppeto i la Mary Poppins

Els Tothosap

Els Catalans

El Manyo i la Gitana

Passeig Ribes Roges, 35 · 08800 VILANOVA I LA GELTRÚ
Tels. 93 815 56 82 · 93 810 62 40
restaurantmarejol@restaurantmarejol.com
APARTAMENTS

tecjardí

TÈCNIQUES DE JARDINERIA
☎ 722 500 096 ✉ informacio@tecjardi.com

www.tecjardi.com

FORN DE PA VALLS

PANS ARTESANS · PASTISSERIA · BRIOXERIA
CAFETERIA · CÀTERING

VILANOVA I LA GELTRÚ
Rambla Samà, 5 - 93 814 16 21
C/ Llibertat, 120 - 93 815 09 19

LA RÀPITA
Av. Penedès, 9-11
93 898 02 00

Plaça Pau Casals, 5
VILANOVA I LA GELTRÚ - Tel. 93 893 62 90
calbatadet1970@gmail.com

VENTURA PEIXOS
JOAN VENTURA

Agraïments:

Escola de Grallers de Sitges
Grallers Calamús
Cèsar Rodriguez
Grallers de Sitges
Pabordes de la Festa Major

I a totes les sòcies i socis de l'entitat que un any més amb la seva col·laboració fan possible que els actes d'aquest programa es portin a terme.

Fitxa tècnica:

Edita: Agrupació de Balls populars de Vilanova i la Geltrú.

Coordinació: Tomàs Alvaro i David Grau.

Fotografies: Arxiu Agrupació de B. P. de Vilanova i la Geltrú,
David Climent (Grup de Balls Populars Vall de Tavernes)
Jordi Suero (Sant Quintí de Mediona)

i fotografies de les colles i grups participants cedides per les mateixes.

Maquetació, disseny i impressió: Padisgraf S.L.

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació
Barcelona

Àrea de Presidència

Pabordia de la
FESTA MAJOR

CASA DE LA
FESTA

VILANOVA I LA GELTRÚ
Entitat adherida

PROGRAMA D'ACTES

DISSABTE 27 DE JULIOL

Tast de Cerveses artesanes d'estiu

- Hora: 2/4 de 12 al Local de L'Agrupació de Balls Populars
- Tast de les cerveses Pils de Jòvo, Sessions IPA de Minairons, Blat de Sitgetana, Espontànea de Mäger i Golden Ale de Clandestines
- Sessió exclusiva per a persones sòcies, majors d'edat.
- Preu 15 €

DIMARTS 30 DE JULIOL

Concert de Gralles

- Hora: 8 del vespre al local de L'Agrupació
- Amb el Grup Dinapontus, de l'Escola de Grallers de Sitges
- Homenatge al veterà graller Paco López.

DIMECRES 31 DE JULIOL

Assaig General de les Colles

- 8 del vespre a la Plaça de Sant Antoni

DIJOUS 1 D'AGOST

75è Aniversari del Ball de Nans i 40è del Ball de Panderos

- De 5 a 6 de la tarda als jardins del Museu Casa Papiol
- Plantada dels Nans participants.**
- A les 6 de la tarda als Jardins del Museu Casa Papiol
- Acte d'homenatge a Isidre Roset** que va estrenar el nans recuperats el 1949, a continuació **ballada del Ball de Nans** a càrrec dels antics components del ball de la Societat l'Acord, acompanyats dels grallers de l'Acord

- Seguidament, sobre les 7 de la tarda

Cercavila Mostra de Balls Populars

- Amb la participació de:
  - Nans Vells de Tarragona.
  - Ball de Nans de Tàrraga, Associació Cultural Guixanet.
  - Els "Capis" de Ribes.
  - Nans de Torredembarra
  - Ball de Nans de Manersa
  - Ball de Nans de Vilanova i la Geltrú.

Balls de panderos de:

- Tavernes de la Vallidigna. Grup de Balls populars de la Vall de Tavernes (Castelló)
- Sant Quintí de Mediona
- Salou
- Vilafranca del Penedès
- Vilanova i la Geltrú.

Recorregut del Cercavila:

- Pl. de la Diputació, Pl. Pau Casals, C. del Comerç, C. Sant Gregori, Pl. De les Neus, Rbla. Principal, Av. de Francesc Macià, Pl. De La Vila, C. Dels Caputxins, C. Comerç, C. De l'Església, Pl. Sant Antoni.
- Exhibició de totes les colles.**

- Tot Seguit, sobre les 9 del vespre

Botifarrada Popular

Botifarra, beguda i tall de síndria (Preu 9€)

Fi de Festa amb el Grup de rumba catalana "Dumingu" (@duminguoficial)

Durant els dies de la Festa major podeu trobar els productes de l'Agrupació a les nostres parades, que estaran situades, durant els actes, a la Plaça de Sant Antoni o a la plaça de les Neus i també al local de l'Agrupació de Balls Populars, al carrer Major 73.

PROGRAMA D'ACTES

DISSABTE 3 D'AGOST

- 2/4 de 7 del vespre a la Plaça de les Neus

Dona el teu Xumet a la Mulassa

Per a tots els nens i nenes que ja son molt grans.

DIUMENGE 4 D'AGOST Vigília de la Festa Major

- 2/4 d'onze del matí , davant del Teatre Principal.

Ballada de la Milana

(salutació a les autoritats i convidador a la Festa)

Convit a la Festa

Després del Convit a la Festa acompanyament per part de la Milana a la Corporació Municipal, Pabordes, Convidador i assistents fins a la plaça de la Vila.

- 12 del migdia, des de la Plaça de la Vila

Tirada dels 12 morterets i Inici del Cercavila Lliure

- 1 del migdia a la Rambla Principal davant del Teatre Principal.
Concert de cobla i Ballada de la Milana amb la **Cobla Maricel.**

- 6 de la tarda
des de la Plaça de les Casernes
Cercavila de la Vigília

DILLUNS 5 D'AGOST Festa Major

- 7 del matí des de diversos punts de la ciutat

Matinades

Sobre ¾ de 8 del matí els grups de grallers passaran pel local de l'Agrupació.

- 9 del matí des de la Plaça de la Vila

Cercavila d'anada a ofici

- 2/4 d'11 del matí (al carrer Major, davant el local de l'Agrupació)

Esmorzar de les Colles

- 11 del matí Església de Sant Antoni.

Ofrena dels Balls a la Mare de Déu de les Neus.

Enguany l'ofrena anirà a càrrec dels grups de Ball de Nans i Ball de Panderos.

- 12 del migdia des de la Plaça de les Neus

Cercavila de Sortida d'Ofici

- 6 de la tarda a la Plaça de la Vila

Exhibició de balls parlats

- 9 del vespre des de la Plaça de la Vila.

Cercavila del Vot del Poble

- 12 de la nit a la plaça de les Neus

Vot del Poble i Ballada final

Durant els dies de la Festa major podeu trobar els productes de l'Agrupació a les nostres parades, que estaran situades, durant els actes, a la Plaça de Sant Antoni o a la plaça de les Neus i també al local de l'Agrupació de Balls Populars, al carrer Major 73.

AGRUPACIÓ DE BALLS POPULARS
Vilanova i la Geltrú

Festa Major

2024

40è Aniversari del Ball de Panderos

Una vigília de Sant Joan del 1984, el ball de Panderos va realitzar la primera ballada a la plaça Xoriguer de Vilanova, havia passat tot un any d'assajos i preparació de les coreografies, des de l'Agrupació s'havia fet, tot un treball de recerca amb la col·laboració molt estimable del Ball de Panderos de Vilafranca, que van ser també qui va ensenyar el ball.

En un primer moment i durant uns quants anys el ball va estar acompanyat d'un flabiolaire, en Pau Orriols i Ramon.

Varen ser dotze noies que executaren les 7 coreografies recuperades, aquestes eren: El "quadro", la serp, la travessa, els platerets, el corrandillo, la creu i la jota.

Inicialment el vestuari era de pantaló blanc, camisa blanca, mocadors travessers, i faixa blava i vermella, espardenyes blaves-vermelles i mocador al cap. Uns anys mes tard varen incorporar la faldilleta i camalls per a donar mes qualitat al vestuari del ball i equiparar-lo estèticament a la resta de balls del seguici de la Festa Major.

Han passat 40 anys, i aquesta festa major volem celebrar-ho amb una cercavila de balls de panderos, hem convidat el ball de panderos de Salou, el ball de panderos de Sant Quintí de Mediona i el ball de panderos de la vila de Tavernes de la Vallidigna, del País Valencià, possiblement l'origen dels balls de panderos que avui dia es realitzen al Principat.

Ball de Panderos 1984

El so de les gralles...

Festa Major és sinònim d'estiu, música, cultura i folklore, sentir el so de les gralles o l'olor a pólvora ens transporta a la infantesa, recordem els anys que hem estat ballant o gaudint de les cercaviles o, per persones més joves que actualment ballen, ens recorda a cansament i alhora ganes de tornar-hi.

L'entitat no s'atura i el seu moment de màxima intensitat, és durant els mesos de juliol i agost, amb els preparatius de festa major, actes interns abans dels dies més intensos d'agost quan celebrem la diada de la nostra ciutat.

Aquest any, celebrem el **75è aniversari del Ball de Nans** i el **40è aniversari del Ball de Panderos**, amb una plantada de Nans als Jardins de la Casa Museu Can Papiol i una cercavila posterior que acabarà amb una botifarrada popular a la Plaça Sant Antoni.

Prèviament a aquests actes l'entitat, per a les persones associades, ha organitzat un tast de cerveses artesanes, un concert de gralles amb tast de **"la balladora"**, la cervesa de la Festa Major.

El dia 31 de juliol comencem els actes principals de la Festa Major, amb l'assaig general dels balls i entremesos a la plaça de les Neus i a partir d'aquest dia serà un no parar de cercaviles, trobades, riures, cansament, esgotament però també d'alegries, retrobaments, cohesió i agrupament.

Les persones balladores de l'entitat han estat mesos preparant-se per aquests actes centrals de la Festa Major i mereixen un reconeixement per la seva constància i dedicació, evidentment sense elles no existiria la nostra entitat, ni tampoc si no hi fossin les persones sòcies que donen suport durant l'any o col·laboren de manera altruista dins l'entitat. Totes són importants, cada una té el seu lloc i el seu rol. Des de la junta els donem profund reconeixement a totes elles.

Ja només ens queda desitjar a totes les persones balladores que gaudiu al màxim, ballegu, salteu, piqueu, cremeu pólvora i feu gaudir a la ciutat de Vilanova i la Geltrú tant com ho gaudiu vosaltres. La festa major és vostra.

Moltes gràcies a totes les persones associades de l'entitat, sense vosaltres res no seria possible.

Molt bona Festa Major!!!!!!

Ball de Nans, 1999.

Festa Major, 2023

40è Aniversari del Ball de Panderos

Sembla que fos ahir i ja han passat quaranta anys, des que un grup de noies de l'Agrupació de Balls Populars, van sortir a fer per primer cop a Vilanova, el Ball de Panderos, els hi va ensenyar una noia de Vilafranca i des d'aleshores amb petites variants i canvis de vestuari han estat presents a les nostres festes populars. Per celebrar-ho ha convidat a quatre colles de Catalunya i del País Valencià que venen a celebrar-ho amb nosaltres.

Ball De Panderetes de Sant Quintí de Mediona

Ball de Panderos de Tavernes de la Valldigna (Castelló)

Pertanyen al Grup de Balls Populars la Vall de Tabernes, creat el 1975, durant els seus 50 anys d'història han fet una gran feina en favor del folklore valencià i han participat en nombrosos i importants festivals i actuacions a tot l'estat espanyol i el continent europeu.

Ball de Panderos de Salou

Ball de Panderos de Vilafranca

El Ball de Panderos de Vilafranca és un dels balls del seguici de la Festa Major de Vilafranca del Penedès. Es tracta d'un ball de panderos, les primeres referències del qual, són de la segona meitat del segle XIX i han actuat de manera ininterrompuda a la Festa Major des del 1981, any de la recuperació del ball.

El 1984 van ser els que van ensenyar el ball a les noies Vilanova, quan l'Agrupació de Balls Populars va decidir incorporar aquesta dansa al seguici de la Festa Major.

Anada a Ofici,
Festa Major 2023

Vilanova, Festa Major 1987

Vot del Poble

Estrena de la Colla, plaça Xoriguer, Sant Joan 1984.

Festa Major de La Geltrú

CONTRERAS

calçats
SENDRÓS
DES DE L'ANY 1918

PLAÇA J. SOLER CARBONELL, 11
Telf.- 93 814 42 73
08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

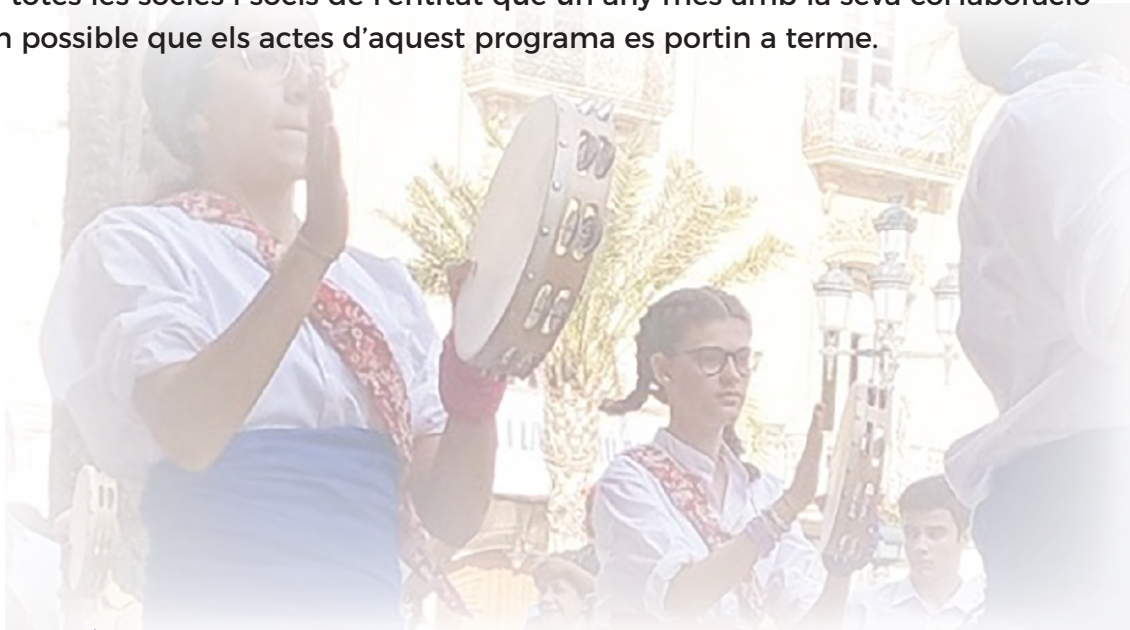
C/ Aigua, 109 - Tel. 616 812 365
08800 Vilanova i la Geltrú

Agraïments:

Escola de Grallers de Sitges
Grallers Calamús
Cèsar Rodriguez
Grallers de Sitges
Pabordes de la Festa Major

I a totes les sòcies i socis de l'entitat que un any més amb la seva col·laboració fan possible que els actes d'aquest programa es portin a terme.

Fitxa tècnica:

Edita: Agrupació de Balls populars de Vilanova i la Geltrú.

Coordinació: Tomàs Alvaro i David Grau.

Fotografies: Arxiu Agrupació de B. P. de Vilanova i la Geltrú,
David Climent (Grup de Balls Populars Vall de Tavernes)
Jordi Suero (Sant Quintí de Mediona)

i fotografies de les colles i grups participants cedides per les mateixes.

Maquetació, disseny i impressió: Padisgraf S.L.

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació
Barcelona

Àrea de Presidència

Pabordia de la
FESTA MAJOR

CASA DE LA
FESTA

VILANOVA I LA GELTRÚ
Entitat adherida